

Sygn. akt III Ca 1813/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa - Dębska

Sędziowie: SO Barbara Braziewicz (spr.)

SR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 r. na rozprawie sprawy

z wniosku J. L. i D. L.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawców

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 20 lipca 2015 r., sygn. akt II Ns 525/12

postanawia:

1. **oddalić apelację;**

2. **zasądzić od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika postępowania kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Magdalena Hupa - Dębska SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy J. L. i D. L. wnieśli o ustanowienie na stanowiącej ich własność nieruchomości położonej w miejscowości B. o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Rybniku prowadzi księgę wieczystą nr (...) na rzecz każdorazowego właściciela urządzenia przesyłowego – linii energetycznej zlokalizowanej na w/w działce, służebności przesyłu polegającej na utrzymaniu linii energetycznej, prawie do jej konserwacji i napraw - według oznaczeń, które znajdują się na mapie sporządzonej przez powołanego przez Sąd Rejonowy biegłego geodetę. Dodatkowo wnioskodawcy wnieśli o zasądzenia od uczestnika postępowania kwoty 24.000 zł tytułem wynagrodzenia za ustanowienie wyżej opisanej służebności. W uzasadnieniu wnioskodawcy podali, że są właścicielami nieruchomości przez które przebiega linia energetyczna należąca do uczestnika (...) S.A. w G. (obecnie (...) S.A. w K.). Wskazali, iż biorąc pod uwagę koszty oraz brak interesu publicznego w likwidacji w/w linii energetycznej zasadne jest unormowanie stanu prawnego poprzez ustanowienie służebności przesyłu, jednakże uczestnik postępowania nie wyraził gotowości zawarcia umowy w tym przedmiocie.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania (...) S.A. w K. wniósł o oddalenie wniosku podnosząc zarzut zasiedzenia służebności gruntowej w swojej treści odpowiadającej służebności przesyłu na nieruchomości

wnioskodawców oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu uczestnik przyznał, iż przez nieruchomości wnioskodawców obejmującą działkę (...) przebiega fragment linii napowietrznej wysokiego napięcia 110 kV, relacji W. - B., W. - P., która stanowi własność uczestnika. Przedmiotowy fragment został wybudowany przez poprzednika prawnego uczestnika najpóźniej w 1977r. Powyższa linia jest funkcjonalnie i systemowo powiązana z przedsiębiorstwem przesyłowym uczestnika.

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 20 lipca 2015r. w sprawie z wniosku J. L. i D. L. z udziałem (...) S.A. w K. o ustanowienie służebności przesyłu wniosek oddalił i zasądził solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika postępowania kwotę 308zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; nadto nakazał pobrać solidarnie od wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa kwotę 992,42zł tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa i nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa solidarnie na rzecz wnioskodawców kwotę 160zł tytułem zwrotu nadpłaconej opłaty od wniosku.

Przytoczone postanowienie oparte zostało na ustaleniach szczegółowo przedstawionych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Z ustaleń tych wynika, że wnioskodawcy J. L. i D. L. są właścicielami nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości B., działki o nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Rybniku prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nad nieruchomością wnioskodawców przebiega fragment linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV należącej do uczestnika relacji W. - P. i W. - B.. Budowa linii zakończona została w dniu 30.06.1976r. Zaś w dniu 06.07.1977 r. sporządzono protokół odbioru technicznego w/w linii. Wcześniej decyzjami o pozwoleniu na budowę z dnia 18.08.1974 r. oraz o zatwierdzeniu planu realizacyjnego z dnia 16.4.1974 r. zatwierdzono przebieg i budowę powyższej linii. Inwestorem był Zakład (...) w B., będący jednostką organizacyjną (zakładem) wchodzącym w skład Przedsiębiorstwa Państwowego Zakłady (...) z siedzibą w K.. W skład powyższej osoby prawej wchodziła też inna jednostka organizacyjna - Zakład (...) w G., na którego następnie stan środków trwałych została przeniesiona niniejsza linia. Przebieg w/w linii przemysłowej przez nieruchomości wnioskodawcy jest taki sam od 30.06.1976 r. przy czym przesył prądu tą linią następował od tej daty nieprzerwanie do nadal, (poza okresami przerw technologicznych). Powyższą linią zasilane są: Główny Punkt Zasilania ((...)) W. oraz (...) P. i (...) B.. Te (...)ty są częścią systemu energetycznego uczestnika. Początkowo zarząd nad w/w linią przesyłową sprawowany był przez Przedsiębiorstwo Państwowe Zakłady (...) z siedzibą w K. i ów zarząd realizowany był na rzecz Skarbu Państwa zgodnie z zasadą „jednolitej własności państwowej” w myśl art. 126 k.c. Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 22.04.1985r. w miejsce Przedsiębiorstwa Państwowego Zakłady (...) powołano Przedsiębiorstwo Państwowe o nazwie (...) z siedzibą w K.. Następnie zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16.01.1989 r. z dniem 01.01.1989r. w wyniku podziału Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w K. powołano Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) z siedzibą w G. tj. z dotychczasowej jednostki organizacyjnej utworzono samodzielne przedsiębiorstwo państwowe. Aktem notarialnym z dnia 12.07.1993 r. Rep. A nr 2401/93 nastąpiła komercjalizacja Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład (...) z siedzibą w G., w wyniku której powstała jednoosobowa spółka Skarbu Państwa - (...) S.A. z siedzibą w G.. Aktem notarialnym z dnia 01.07.2007 r. - Rep A nr(...) została zawarta umowa o objęcie akcji i wniesienie wkładu niepieniężnego pomiędzy (...) S.A. w G., a (...) S.A. w G.. W ramach tej umowy (...) S.A. w G. w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki (...) S.A. w G. wniósł jako aport niepieniężny do w/w spółki zorganizowaną część swojego przedsiębiorstwa. W ramach zbytej części przedsiębiorstwa na rzecz (...) S.A. w G. została przeniesiona własność m.in. urządzeń przesyłowych, w tym również stacji transformatorowych, słupów i linii elektroenergetycznych, jak również praw majątkowych należących wcześniej do (...) S.A. w G.. Z dniem 20.02.2012 r. dokonana została zmiana nazwy spółki (...) S.A. w G. na (...) S.A. w G.. Następnie na skutek połączenia spółek przez przejęcie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh, (...) S.A. w G., została przejęta przez (...) S.A. w K..

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy poczynił w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowody, szczegółowo podany w motywach uzasadnienia, w tym w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, zeznaniach świadka, które gruntownie i wnikliwie przeanalizował. Ustalając, iż zarzut uczestnika postępowania co do zasiedzenia służebności przesyłu był zasadny Sąd meriti nie oparł się na przeprowadzonych w sprawie dowodach w postaci opinii biegłego z zakresu geodezji K. P. oraz opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki K. G. przeprowadzonych na okoliczność ustanowienia służebności przesyłu, chociaż ustalenia dokonane w tych opiniach w ocenie Sądu były trafne i logiczne.

Z tego samego powodu Sąd Rejonowy oddalił pozostałe wnioski dowodowe stron, w tym wniosek o dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości na okoliczność ustalenia wysokości należnego wynagrodzenia za ustanowienie wnioskowanej służebności przesyłu. Również dowód z przesłania wnioskodawczyni J. L. na okoliczność korzystania z jej nieruchomości Sąd uznał za nieprzydatny, skoro nie uwzględniał roszczenia wnioskodawców. Stwierdzenie zasiedzenia służebności w niniejszej sprawie ma charakter wyłącznie przesłankowy i nie znajduje bezpośredniego odzwierciedlenia w postanowieniu kończącym postępowanie jak również nie kreuje podstawy do dokonania wpisu w księdze wieczystej, a bliższe dookreślenie jej zakresu obszarowego (w tym szerokości strefy ochronnej) winno nastąpić w innym postępowaniu, tj. w sprawie o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, gdzie powyższe dowody mogą okazać się niezbędnie konieczne.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych Sąd Rejonowy stwierdził, że wniosek podlegał oddaleniu z powodu zasiedzenia przez poprzednika prawnego uczestnika służebności gruntowej o treści służebności przesyłu. Dokonując powyższych ustaleń Sąd kierował się poniższym rozumowaniem. Zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Przed dniem 03.08 2008r. nie istniała instytucja służebności przesyłu w rozumieniu art. 305¹ k.c., ale istniała możliwość ustanowienia służebności gruntowej na rzecz właściciela gruntu wchodzącego w skład przedsiębiorstwa przesyłowego o treści polegającej na prawie do przesyłu przez to przedsiębiorstwo przez nieruchomość służebną prądu, pary, gazu czy wody. Tym samym istniała też możliwość zasiedzenia takiego prawa. Potwierdził to m.in. SN w postanowieniu z dnia 10.07.2008 r. sygn. akt III CSK 73/08, gdzie stwierdził: „Jeśli w drodze umownej można ustanowić służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, to dopuszczalne jest nabycie tej służebności w drodze zasiedzenia.” oraz w uchwale z dnia 07.10.2008 r. sygn. akt III CZP 89/08 gdzie stwierdził: „Przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w ruchu przedsiębiorstwa”. Jak wynika z art. 292 zdanie 2 k.c. do zasiedzenia służebności gruntowej mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego o zasiedzeniu. Analiza art. 172 k.c. wskazuje, że do stwierdzenia zasiedzenia służebności: po pierwsze musi zaistnieć fakt posiadania służebności polegający na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, a po drugie to korzystanie powinno trwać określony ustawowo okres czasu. Dla ustalenia czasokresu potrzebnego do zasiedzenia służebności kluczowe znaczenie ma domniemanie dobrej wiary posiadacza uregulowane w art. 7 k.c. o treści „Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary”. Zgodnie bowiem z art. 234 k.p.c. domniemanie to bezwzględnie wiąże Sąd, chyba że właściciel nieruchomości przeprowadzi dowód przeciw temu domniemaniu powodując jego obalenie, albo też posiadacz sam zaprzeczy faktom chronionym domniemaniem. W przedmiocie domniemania dobrej wiary wynikającego z art. 7 k.c. w polskiej doktrynie i orzecznictwie kwestia istnienia lub nieistnienia dobrej wiary posiadacza (w tym posiadacza służebności gruntowej) dokonywana jest w oparciu o ocenę zachowania tego posiadacza. Dość konsekwentnie pomija się w tym procesie ocenę zachowania właściciela rzeczy. Kwintesencję tego zapatrywania stanowi teza 2 i 3 wyroku SN z dnia 13.10.2010 r. sygn. akt II CSK 374/09 gdzie Sąd ten stwierdził m.in., iż „ 2. Pojęcie dobrej wiary w sensie podmiotowym o jakim stanowi art. 7 k.c. oznacza stan psychiczny osoby (określonego podmiotu prawnego) wyrażający się w błędnym, ale usprawiedliwionym jej przekonaniu o istnieniu jakiegoś prawa lub stosunku prawnego lub też sytuacji istotnej z punktu widzenia prawa, mimo że rzeczywisty stan prawny obiektywnie oceniany jest odmienny. 3. Dobrą wiarę wyłącza ujawnienie takich okoliczności, które u przeciętnego człowieka powinny wzbudzić poważne wątpliwości, że nie przysługuje mu prawo do korzystania z rzeczy w dotychczasowym zakresie.” Prezentowana wyżej koncepcja choć powszechnie i jednogłośnie przyjęta w całej polskiej doktrynie i orzecznictwie zdaniem Sądu Rejonowego może budzić pewne istotne wątpliwości, na które zwrócił uwagę. Z uwagi na pojawiające się wątpliwości, zdaniem Sądu meriti, w powyższej sytuacji, kluczowe znaczenie dla konstrukcji domniemania dobrej wiary powinna mieć raczej pomijana w polskiej doktrynie i orzecznictwie ocena zachowania właściciela rzeczy, a dokładniej kwestia wykazywania przez niego, że sprzeciwiał się on działaniom posiadacza na swojej rzeczy i odpowiednio ten sprzeciw posiadaczowi manifestował. To bowiem zmanifestowany sprzeciw (opór) właściciela na zachowanie posiadacza, albo brak takiego sprzeciwu pozwala Sądowi w sposób obiektywny stwierdzić, że posiadacz miał usprawiedliwione podstawy przyjmować, iż właściciel się rzeczą nie interesuje, albo że

usprawiedliwionych podstaw do takiego myślenia nie miał - a tym samym czy zostało, czy też nie zostało obalone domniemanie dobrej wiary z art. 7 k.c.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż domniemanie dobrej wiary musi zostać obalone, by móc twierdzić o złej wierze posiadacza. Wyraźnie wynika to z treści art.234 k.p.c., zgodnie z którym "Domniemania ustanowione przez prawo (domniemania prawne) wiążą sąd; mogą być jednak obalone, ilekroć ustawa tego nie wyłącza". Konieczność obalenia domniemania dobrej wiary podkreślił również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 04.12.2008 r. sygn. akt I CSK 225/08, gdzie stwierdził iż „Domniemanie może zostać obalone, jednak w tym wypadku ciężar wykazania, że fakt domniemany jest błędny ciąży na tym, kto temu faktowi przeczy”. Trafnie na konieczność obalenia domniemania dobrej wiary posiadacza przez właściciela rzeczy wskazuje również w swoich orzeczeniach Sąd Okręgowy w Gliwicach m.in. w sprawie o sygn. akt III Ca 1115/14, III Ca 991/13, III Ca 1521/13. Zatem Sąd ten stwierdził, iż jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego od dnia odbioru technicznego linii tj. od dnia 06.07.1977 r. przez nieruchomości wnioskodawców przebiegała linia wysokiego napięcia 110 kV, której właścicielem był Skarb Państwa wykonujący swoje uprawnienia w ramach tzw. jednolitej własności państwowej poprzez kolejno po sobie następujące elektroenergetyczne przedsiębiorstwa państwowe, a zatem od tej daty należy liczyć okres początkowy posiadania linii przesyłowej objętej postępowaniem. Co istotne posiadanie to służyło zwiększeniu użyteczności przedsiębiorstw przesyłowych działających w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Wynika to wyraźnie z zeznań świadka M. S. oraz dołączonej dokumentacji technicznej. Nadto posiadanie służebności przez uczestnika (a dokładniej jego poprzedników prawnych) było posiadaniem służebności w dobrej wierze. Wnioskodawcy dobrą wiarę uczestnika zakwestionowali, jednak w żaden sposób nie wykazali jego złej wiary tj. nie obalili domniemania dobrej wiary posiadacza z art.7 k.c. Nie przeprowadzili żadnego dowodu przeciwko powyższemu domniemaniu, a w szczególności aby w jakikolwiek sposób zmanifestowali uczestnikowi (a właściwie jego poprzednikowi prawnemu - Skarbowi Państwa,) swój opór przeciwko przeprowadzeniu linii objętej postępowaniem przez ich nieruchomości w chwili, kiedy była ona prowadzona. Niezależnie od powyższych rozważań dobrą wiarę uczestnika (a dokładniej jego poprzedników prawnych) potwierdza również fakt, iż do wybudowania linii na nieruchomościach wnioskodawców doszło na podstawie wymaganych prawem decyzji administracyjnych, a to: decyzji o pozwoleniu na budowę z dnia 18.08.1974 r. i decyzji o zatwierdzeniu planu realizacyjnego linii napowietrznej 110 kV z dnia 16.04.1974r. W tych okolicznościach uczestnik (a dokładniej jego poprzednik prawny w osobie Skarbu Państwa) miał usprawiedliwione podstawy do przekonania, że może korzystać z nieruchomości wnioskodawców na potrzeby przesyłu energii elektrycznej. Zapatrywanie to potwierdza Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 30.09.2013 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 425/13, gdzie w tezie 2 Sąd ten stwierdził: Państwowe osoby prawne, które w okresie przed dniem 31 stycznia 1989 r., w wyniku realizacji inwestycji przesyłowych, przebiegających przez nieruchomości nie należące do przedsiębiorstwa przesyłowego, co do których wydane były decyzje administracyjne o przebiegu linii przesyłowej i pozwolenia budowlane, objęły w dobrej wierze posiadanie służebności, jako korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności (art. 172 § 1 w związku z art. 292 i art. 352 k.c.).” Reasumując, wyniki niniejszego postępowania należy przyjąć, iż poprzednik prawny uczestnika postępowania - Skarb Państwa będąc w dobrej wierze na podstawie art. 172 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 01.10.1990 r. w zw. z art. 292 k.c. nabył z dniem 08.07.1987r. tj. z upływem 10 lat licząc od daty protokołu odbioru technicznego linii objętej postępowaniem, przez zasiedzenie służebność gruntową o treści służebności przesyłu.

Istotną kwestią było też, czy nastąpiło przejście na uczestnika (a dokładnie jej poprzednika prawnego - Zakład (...) w G.) nabytej w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu ze Skarbu Państwa. W tym miejscu wypada podkreślić, iż zgodnie z pkt 3 art. 55¹kc częścią składową przedsiębiorstwa są prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych. W ocenie Sądu Rejonowego zatem jest możliwe by częścią składową przedsiębiorstwa była też służebność. W dniu 07.01.1991 r. weszła w życie ustawa z dnia 20.12.1990 r. o zmianie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych i zmianie niektórych innych ustaw. Na jej mocy uległ zmianie art. 42 ust. 2 tej ustawy regulujący zasady gospodarowania wydzielonym mieniem przez przedsiębiorstwo państwowe. Przed zmianą przepis ten miał brzmienie Przedsiębiorstwo, gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem stanowiącym część mienia ogólnonarodowego, zapewnia jego ochronę. Po zmianie przepis ten już brzmiał Przedsiębiorstwo

gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem, zapewniając jego ochronę. W świetle powyższych uregulowań z dniem wejścia w życie w/w przepisu wydzielone przedsiębiorstwo państwowemu Zakład (...) w G. mienie i prawa Skarbu Państwa przestały być własnością Skarbu Państwa. W wyniku tej zmiany znajdujące się w dzierżeniu Zakładu (...) w G. ruchomości i prawa majątkowe Skarbu Państwa z dniem 07.01.1991 r. z mocy prawa przeszły na to przedsiębiorstwo państwowe, a następnie na skutek przekształceń własnościowych na uczestnika. W tym miejscu wypada powołać orzeczenie SN z dnia 30.01.2014 r. sygn. akt I CSK 252/13, który w tezie 1 stwierdził: „ Orzeczenie sądowe stwierdzające nabycie służebności zbliżonych do służebności przesyłu potwierdza nabycie pierwotne i ma charakter deklaracyjny, zatem, dopóki nie zostaną ujawnione w księdze wieczystej, obrót nimi nie wymaga wpisu o charakterze konstytutywnym. Każdy następca prawny tego podmiotu, który zasiedział służebność, nabywa ją już w sposób pochodny. Względy związane z charakterem tego rodzaju służebności, ich funkcjonalnym powiązaniem z działalnością przesyłową oznaczają, że dla ich przeniesienia wystarczające jest wykazanie przez nabywcę przynajmniej przedsiębiorstwa przesyłowego i przejęcia całego lub zorganizowanej części dotychczasowego przedsiębiorstwa, przy czym czynności takie nie muszą indywidualnie oznaczać przenoszonych służebności, względem których przedsiębiorstwo jest podmiotem władającym.” W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w pkt 1 postanowienia oddalając wniosek. O kosztach Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 520§3 k.p.c.

Powyższe postanowienia w całości zaskarżyli wnioskodawcy, wnosząc w złożonej apelacji o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie wniosku w całości i zasądzenie kosztów postępowania od uczestnika na rzecz wnioskodawców za obie instancje. Apelujący zarzucili Sądowi naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 305¹k.c. w zw. z art. 292 k.c. i art. 176k.c.przez przyjęcie, iż przed wejściem w życie art. 305¹ do 305⁴ do k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu; art. 292 k.c. w zw. z art. 285 k.c. przez przyjęcie, iż przed wejściem w życie art.305¹ do (...) k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu; art. 172 k.c. w zw. z art.292 k.c. w zw. z art. 176§1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez wadliwe zastosowanie i uznanie, że uczestnik zasiedział służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu podczas gdy uczestnik nie udowodnił ciągłości posiadania prawa, w szczególności z treści przedstawionych przez uczestnika zarządzeń nie wynika, że nastąpiła sukcesja generalna, tj. wstąpienie nowego przedsiębiorstwa we wszelkie prawa i obowiązki poprzednika prawnego; art. 348 zd.2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że służebność przesyłu, która została zasiedziana przez poprzednika prawnego uczestnika została na niego skutecznie przeniesiona, tymczasem brak wykazania przeniesienia tego prawa wprost powoduje, że nie zostało ono wniesione do przedsiębiorstwa państwowego i pozostało przy Skarbie Państwa, który ze służebności nie korzystał do 1989r., a więc po 10 latach służebność wygasła; art.292 k.c. poprzez błędne przyjęcie, że uczestnik nabył służebność gruntową w treści odpowiadającej służebności przesyłu, z pominięciem zbadania do kiedy nieruchomości wnioskodawcy była własnością Skarbu Państwa; art.285§1 i 2 k.c. i art.292k.c. poprzez ich błędną interpretację i zastosowanie; art.305¹ poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy; art. 5 k.c. polegające na uwzględnieniu zarzutu zasiedzenia, w sytuacji gdy zarzut ten sprzeczny jest z zasadami współżycia społecznego i zmierza w istocie do obejścia przepisów prawa dotyczących służebności przesyłu wprowadzonych do ustawy, a obowiązujących od dnia 3 sierpnia 2008r.; art. 7 k.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i przyjęcie, iż domniemanie dobrej wiary uczestnika nie zostało obalone; art.172§1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie podczas gdy z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż przedsiębiorstwo energetyczne, które nie legitymizuje się uprawnieniem do ingerowania w strefę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych, korzysta z tej nieruchomości w złej wierze, a także poprzez błędne zastosowanie i uznanie dobrej wiary po stronie uczestnika podczas gdy w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nie uregulowanie po zmianach własnościowych kwestii korzystania ze spornych gruntów oznacza brak tytułu prawnego co wyłącza dobrą wiarę; ponadto o ile Sąd meriti uznał za zasadny podniesiony przez uczestnika zarzut zasiedzenia służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu, który to zarzut niweczy wniosek, to Sąd ten nie powinien prowadzić dalszego kosztownego postępowania dowodowego w postaci opinii biegłych, które nie były konieczne do rozstrzygnięcia sprawy; nadto naruszenia przepisów prawa

procesowego tj. art. 233 k.p.c. polegające na dowolnej i nieuprawnionej ocenie materiału dowodowego polegające na rozstrzygnięciu wszelkich wątpliwości w sprawie na niekorzyść ochrony prawa własności, także błędne uznanie, że służebność przesyłu zasiedziana przez poprzednika prawnego została na uczestnika skutecznie przeniesiona, wadliwe przyjęcie, iż do zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu doszło w dniu 8 lipca 1987r., mimo, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie można wywieść takiego wniosku i art. 249 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie zażądanie przez Sąd okazania dokumentów przedsiębiorstwa w oryginale mimo tego, iż dowody przedłożone przez uczestnika w toku postępowania budziły wątpliwości co do ich autentyczności.

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie na swoją rzecz od wnioskodawców kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisowych, na poparcie swojego stanowiska przedstawiając obszerną argumentację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawców nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zaskarżone postanowienie należy uznać za trafne.

Powołane w apelacji zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego i prawa materialnego są chybione.

Sąd Okręgowy zasadniczo podziela i uznaje za swoje ustalenia faktyczne i prawne poczynione przez Sąd Rejonowy, uznając, iż nie ma potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art.233§1 k.p.c., wbrew twierdzeniom skarżących. Wnioski tego Sądu, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez wnioskodawców i uczestnika postępowania, równocześnie Sąd poddał ocenie cały materiał dowodowy zebrany w niej. Przede wszystkim jednak należy zauważyć, że skarżący nie postawili skutecznie zarzutu naruszenia przez Sąd art.233§1 k.p.c., bowiem nie wykazali, iż Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena Sądu (tak SN w orzeczeniu z 6.11.1998r., IICKN 4/98 nie publ.).

Trafnie przyjął Sąd meriti, iż przedsiębiorstwo państwowe w imieniu Skarbu Państwa, a ostatecznie uczestnik postępowania posiadali służebność gruntową o treści swej odpowiadającej służebności przesyłu. Także, że doszło do przeniesienia posiadania służebności ze Skarbu Państwa, w imieniu którego władztwo wykonywało przedsiębiorstwo państwowe, na poprzednika prawnego uczestnika i ostatecznie na niego wraz z przeniesieniem wszystkich nieruchomości i całej infrastruktury. Równocześnie zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, iż posiadanie służebności w przedmiotowej sprawie przez w/w podmioty było wykonywane w dobrej wierze, skoro właściciele przedmiotowej nieruchomości (a poprzednicy prawni wnioskodawców) nie oponowali przeciwko posadowieniu infrastruktury przesyłowej na ich nieruchomości. Ponadto wobec nie wykazania przez wnioskodawców okoliczności mogących obalić domniemanie dobrej wiary po stronie uczestnika postępowania, zgodzić się należało z Sądem meriti, iż brak było podstaw do uznania, że posiadanie służebności przez uczestnika było posiadaniem w złej wierze.

Podzielić należało argumentację Sądu meriti i przyjąć, iż – zgodnie z poprzednim brzmieniem art. 172 k.c. – to Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie służebność gruntową o treści służebności przesyłu, odnośnie linii napowietrznej 110 kV i nastąpiło to 8 lipca 1987r., tj. z upływem 10 lat licząc od daty protokołu odbioru technicznego linii objętej postępowaniem, a zatem przed zmianą treści przepisu art. 172 k.c., a to w związku z wymaganym upływem okresu 10 lat przy przyjęciu dobrej wiary posiadacza.

Odnosząc się do sformułowanego w apelacji zarzutu braku możliwości zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, to Sąd Okręgowy w składzie orzekającym w sprawie stoi na stanowisku, iż możliwość ta została przesądzona ugruntowanym orzecznictwem zarówno Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych (zob. np. postanowienie SN z 10.07.2008r, sygn. akt IIICSK 73/08,LEX 461735, postanowienie z 13.10.2011r., sygn. akt VCSK 502/10, LEX nr 1096048, czy też uchwała z dnia 22 maja 2013r., IIICZP 18/13

dot. zagadnienia prawnego przedstawionego przez SO w Gliwicach). Jak trafnie zauważa uczestnik postępowania w jednym z nowszych postanowień SN z dnia 13.02.2015r., sygn. akt II CSK 310/14, LEX nr 1663401, Sąd Najwyższy stwierdza, iż także przed dniem 3 sierpnia 2008r., jak również po tej dacie, przedsiębiorca przesyłowy może wywodzić swoje uprawnienie do władania cudzą nieruchomością w określonych granicach bądź z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 35 ustawy z 1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości albo z przysługującej mu służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu lub wprost ze służebności gruntowej. W powyższym postanowieniu Sąd Najwyższy także przedstawił obszerną argumentację dotyczącą szeregu zagadnień i zarzutów podnoszonych przez skarżących w złożonej apelacji, którą to Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela i do niej odsyła. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy wypowiedział się obszernie odnośnie zagadnień podnoszonych w zarzutach przez skarżących, a dotyczących naruszenia art.292k.c. w zw. z art.305¹, 305², 305³ oraz 305⁴ w zw. z art.172§1i2 w zw. z art. 3 k.c. oraz związanych z nim zarzutów naruszenia art.2, 21ust.1i2, art.31 ust.2i3, art.32 ust.1 oraz art.64 Konstytucji RP, a to jakoby przed dniem 3 sierpnia 2008r. niedopuszczalne było ustanowienie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, a tym samym nie można było ustalać przesłanek, od których zależy nabycie w drodze zasiedzenia takiej służebności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, który Sąd Okręgowy podziela, że możliwe jest nabycie przez zasiedzenie, przed dniem 3 sierpnia 2008 r., służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, ustanowionej bezpośrednio na rzecz Skarbu Państwa (do dnia 1 lutego 1989 r.) albo po tej dacie na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego (uchwały z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139 oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, a także w niepublikowanych postanowieniach z dnia 14 listopada 2012, II CSK 120/12, z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12 i z dnia 14 czerwca 2013 r., V CSK 289/12). Z tych względów zarzuty dotyczące powyższej kwestii, a także zmierzające do wykazania, iż Sąd meriti rozstrzygał wszelkie wątpliwości w sprawie na niekorzyść ochrony prawa własności, Sąd Okręgowy uznaje za chybione.

Także za bezpodstawny należy uznać zarzut nie udowodnienia przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych z poprzedników prawnych uczestnika postępowania na niego. Odnosząc się do powyższego zarzut należy zwrócić uwagę, iż posiadanie jest stanem faktycznym, a nie prawnym, zatem jego przeniesienie nie wymaga innej czynności niż faktyczna. Ponadto należy podnieść, iż w piśmiennictwie zwrócono uwagę, iż „Bez wątpienia, przeniesienie posiadania może nastąpić w każdy sposób określony przepisami dotyczącymi posiadania art.348-351k.c. (zob. E. Gniewek, Kodeks cywilny. Księga Druga ..., Komentarz, Kraków 2001, s. 321), a także iż „Przez przeniesienie posiadania należy rozumieć także przejście drogą sukcesji uniwersalnej” (zob. H. Ciepla i in., Kodeks cywilny. Praktyczny Komentarz z orzecznictwem, t. I ,art. 1 – 352, W-wa 2005,s.328). Sąd Najwyższy w ugruntowanym orzecznictwie przyjmuje, iż „ustawodawca nie stworzył żadnych szczególnych zasad regulujących przeniesienie posiadania służebności, w tym także o treści odpowiadającej służebności przesyłu, zatem należy do niego stosować ogólne reguły ustalone w art. 348-351k.c. (zob. postanowienie SN z 6.03.2015r., sygn. akt II CSK 192/14., LEX 166602)., także Sąd Najwyższy w tej kwestii stwierdził, iż „zgodnie z art. 348 k.c. przeniesienie posiadania może nastąpić przez wydanie rzeczy, ponieważ posiadanie jest stanem faktycznym, więc jego przekazanie nie wymaga innej czynności niż faktyczne – następcą w posiadaniu jest ten komu posiadanie dobrowolnie przekazał poprzednik” (zob. postanowienie SN z 24.05.2013r., sygn. akt V CSK 269/12, LEX nr 1365760). Ponadto posiadanie chronione jest domniemaniami prawnymi z art. 339 – 341k.c., w szczególności domniemaniem ciągłości posiadania. Zatem trafnie zauważa uczestnik postępowania, iż skoro jego kolejni poprzednicy prawni posiadali urządzenia przesyłowe, co nie było kwestionowane przez wnioskodawców, a obecnie posiada je uczestnik postępowania, który jest ich właścicielem, to na mocy domniemań prawnych posiadanie miało charakter ciągły. Należy podkreślić, iż to wnioskodawcy, kwestionujący fakt przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych na uczestnika postępowania, jego ciągłość, winni okoliczność tą wykazać, czego jednak nie uczynili w toku niniejszej sprawy (zob. też motyw orzeczenia SO w Gliwicach z dnia 26.05.2015r, sygn. akt III Ca 270/15). Ponadto zgodnie z art. 55¹pkt 3 k.c. częścią składową przedsiębiorstwa są prawa wynikające z umowy najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych, zatem w ocenie Sądu Okręgowego również służebności. Zatem, mając na uwadze fakt uwłaszczenia poprzednika prawnego uczestnika, a następnie wykazane przez uczestnika w niniejszej sprawie przekształcenia własnościowe, należy stwierdzić, że ten nabył prawo służebności gruntowej o treści służebności

przesyłu, które zostało zasiedziane przez jego poprzedników prawnych (zob. też orzeczenia Sąd Najwyższego z dnia 30.01.2015r., sygn. akt ICSK 252/13,.OSNC 2014/11/117).

Niezależnie od powyższych uwag należy podnieść, iż także dowody zawnioskowane przez uczestnika postępowania w postaci: zeznań świadka M. S., a także obszernej dokumentacji technicznej przedmiotowej linii, w szczególności - karty eksploatacji linii 110 W. B. i W. P., w których odnotowywane były czynności wykonywane w związku z eksploatacją i konserwacją w/w linii począwszy od roku 1976 do roku 1997 (k. 63 do 71 akt) oraz wyciągu z ewidencji środków trwałych ZE G. linii napowietrznej 110 kV W. B. i W. P., z adnotacjami dotyczącymi stanu tych linii począwszy od roku 1976 do 2005 (k.51akt), także jednoznacznie wykazują na fakt posiadania przedmiotowej linii przez poprzedników prawnych uczestnika, przeniesienia tego posiadania na niego (wraz z konieczną dokumentacją dotyczącą przekazywanej linii) i zachowanie ciągłości tego posiadania.

Z kolei odnosząc się do zarzutów związanych z szeroko pojętym naruszeniem art. 7 k.c., to także należy uznać je za chybione. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż istniała dobra wiara w chwili objęcia przez posiadacza - poprzednika prawnego uczestnika postępowania posiadania przedmiotowej służebności. Poprzednik prawny uczestnika postępowania budując linię 110 przechodzącą przez przedmiotową nieruchomość dopełnił wszelkich koniecznych procedur, na podstawie których odbyła się budowa urządzeń, także powyższą okoliczność wykazał w toku niniejszego postępowania.

Ponadto odnosząc się do powyższego zarzut należy zauważyć, iż dobra wiara nie jest sama w sobie przesłanką zasiedzenia lecz decyduje jedynie o długości okresu posiadania. Jednakże w postępowaniach, w których jest badana kwestia zasiedzenia odgrywa istotną rolę. Konsekwencją domniemania dobrej wiary (art. 7 k.c. w z art. 172 k.c.) jest to, że podmiot powołujący się na dobrą wiarę nie musi tej okoliczności dowodowo wykazywać. Zatem domniemanie dobrej wiary jest domniemaniem wiążącym dla sądu orzekającego. Związanie sądu oznacza, że nie może on przyjąć innego faktu jak właśnie dobrą wiarę, równocześnie dobra wiara nie jest przedmiotem dowodu, jak każdy inny fakt w toku sprawy. Zatem rozpoczynając badanie sprawy sąd musi przyjąć, że dobra wiara istnieje po stronie tego podmiotu, który się na nią powołuje. Związanie to istnieje tak długo, dopóki w wyniku przeprowadzenia postępowania dowodowego nie zostanie wykazane, że podmiot powołujący się na dobrą wiarę pozostawał w złej wierze.

Tym samym to na wnioskodawcach, właścicielach przedmiotowej nieruchomości, w niniejszej sprawie, ciążyła inicjatywa dowodowa odnośnie powyższej kwestii. Jednakże w toku prowadzonego postępowania wnioskodawcy nie przeprowadzili skutecznego dowodu, wzruszającego domniemanie dobrej wiary i nie wykazali istnienia złej wiary po stronie poprzednika prawnego uczestnika postępowania w chwili obejmowania służebności przesyłu w posiadanie opisane w art. 352 k.c. Nie przedstawili bowiem żadnych przekonywujących dowodów dla wzruszenia domniemania dobrej wiary, tymczasem wzruszenie domniemania dobrej wiary może nastąpić jedynie na podstawie dowodów, a nie na podstawie samych twierdzeń strony. Tym samym wnioskodawcy nie wykazali, aby poprzednik prawny uczestnika postępowania wstąpił w posiadanie przedmiotowej nieruchomości wbrew woli poprzedników prawnych wnioskodawców, a także że poprzednicy prawni wnioskodawców sprzeciwiali się korzystaniu z przedmiotowej linii przez poprzedników prawnych uczestnika.

Ocena przesłanki dobrej/złej wiary w zakresie roszczeń uzupełniających właściciela nieruchomości przeciwko jej posiadaczowi i przesłanki zasiedzenia powinna być wykładana jednolicie. Uwzględnieniu podlegają takie okoliczności jak w wypadku budowy linii elektroenergetycznej przez właściciela gruntu i przekazania jej następnie osobie trzeciej jej wiedza wynikająca z podstawy, sposobu i zakresu przeniesienia posiadania - na datę objęcia w posiadanie, a w wypadku budowy linii elektroenergetycznej przez posiadacza nie będącego właścicielem gruntu, jak w niniejszej sprawie, istnienie podstawy prawnej do wejścia przezeń na teren celem zabudowy i do dalszej eksploatacji linii. Przy czym w odniesieniu do tego roszczenia, o czym była już mowa powyżej, również mają zastosowanie przepisy art. 7 k.c. (domniemanie istnienia dobrej wiary), art. 340 k.c. (domniemania ciągłości posiadania), art. 341 k.c. (domniemanie posiadania zgodnego z prawem, dotyczące także posiadania przez poprzedniego posiadacza), których wnioskodawcy skutecznie nie wzruszyli w toku niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy rozpoznający apelację podziela stanowisko judykatury, które przyjmuje tradycyjne rozumienie dobrej wiary zasiadającego posiadacza. Występuje ona wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiają przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa (por. postanowienia SN z dnia 9 stycznia 2014 r., V CSK 87/13, Lex nr 1448336).

Podkreślić należy, że w odniesieniu do posiadania prowadzącego do zasiedzenia o rodzaju wiary posiadacza, a w następstwie o długości terminu niezbędnego do nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie decyduje wyłącznie chwila objęcia jej w samoistne posiadanie. Zasada mala fides superveniens non nocet wynika wprost z wykładni językowej art. 172 k.c. ("uzyskał posiadanie"). Domniemanie dobrej wiary posiadacza (art.7 k.c.) wzruszyć może zatem jedynie dowód, że posiadacz w chwili rozpoczęcia posiadania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu wiedział lub mógł dowiedzieć się o tym, że narusza to prawo innej osoby. W okolicznościach niniejszej sprawy sytuacja taka nie miała miejsca. Równocześnie należy zauważyć, iż późniejsze dowiedzenie się przez posiadacza lub jego poprzednika o stanie rzeczy skutkującym zmianą dotychczasowego przekonania, że posiadanie niczyjego prawa nie narusza lub narusza (dobrej na złą wiarę i odwrotnie) dla biegu terminu zasiedzenia nieruchomości jest okolicznością irrelevantną.

Zatem w niniejszej sprawie wnioskodawcy nie zdołali obalić, wynikającego z art.7 k.c. domniemania dobrej wiary, skoro w toku sprawy skutecznie nie zakwestionowali istnienia dobrej wiary uczestnika, ani też nie wnioskowali o przeprowadzenie jakiegokolwiek przeciwdowodu by domniemanie z art. 7 k.c. wzruszyć i obalić. Wnioskodawcy nawet nie twierdzili, iż ich poprzednicy prawni nie wyrażali zgody na posadowienie infrastruktury przesyłowej uczestnika na przedmiotowej nieruchomości, także nie wykazywali, iż ich poprzednicy prawni - pierwotni właściciele nieruchomości - sprzeciwiali się budowie urządzeń przesyłowych przez poprzednika uczestnika na ich gruncie. Tymczasem, aby móc uzyskać pozwolenie na budowę i wybudować określone instalacje na terenie nieruchomości, stanowiącej własność prywatną, poprzednik prawny uczestnika musiał uzyskać prawo do dysponowania tą nieruchomością. Z przedłożonych dokumentów przez uczestnika wynika, iż usytuowanie jego urządzeń przesyłowych na nieruchomości wnioskodawców (ich poprzedników) nastąpiło na podstawie uprzednio obowiązujących regulacji prawnych oraz wydanych administracyjnych decyzji. W realiach niniejszej sprawy wnioskodawcy nigdy nie zaprzeczyli okolicznościom, że początkowo poprzednicy uczestnika, weszli na teren przedmiotowej nieruchomości celem zabudowy urządzeń przesyłowych, wybudowali je i byli, tak jak i później sam uczestnik dysponentem przedmiotowej linii elektrycznej, także że korzystali nieprzerwanie z gruntów należących do wnioskodawców i ich poprzedników w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, wynikającej z lokalizacji tych urządzeń. Natomiast na tę okoliczność uczestnik powołał stosowne dokumenty (np. dokumentację techniczną, budowlaną, umowę aportowego zbycia przedsiębiorstwa), wiarygodności których wnioskodawcy nie podważyli.

Odnosząc się do dalszych zarzutów skarżącego należy podnieść, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż doszło do zasiedzenia służebności w dniu 7 lipca 1987r. przez Skarb Państwa (zob. np. postanowienie SN z 6.03.2015r., II CSK 192/14 , opubl. www .plazasiedzenia). Równocześnie za chybione należy uznać twierdzenia wnioskodawców jakby przyjęcie przez Sąd Rejonowy daty początkowej biegu terminu zasiedzenia w 1977r. przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania nie znajdowało podstaw prawnych jak i faktycznych, skoro był to moment, udokumentowanego przez uczestnika w toku niniejszej sprawy wejścia przez jego poprzednika prawnego w posiadanie służebności - daty odbioru ostatecznego napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 KV W. B. i W. P., której fragment przebiega przez nieruchomość wnioskodawców.

Również zarzut naruszenia art.5k.c., polegający na uwzględnieniu zarzutu zasiedzenia, w sytuacji gdy zarzut ten sprzeczny jest z zasadami współżycia społecznego, należało uznać za całkowicie chybiony. Podzielając w tym zakresie argumentację uczestnika postępowania Sąd Okręgowy nadto dodaje, iż przecież zasiedzenie polega na nabyciu prawa przez nieuprawnionego posiadacza wskutek faktycznego wykonywania tego prawa w ciągu oznaczonego w ustawie czasu. Przy czym posiadacz ex lege staje się podmiotem prawa, które było przez niego wykonywane, a orzeczenie sądu stwierdzające zasiedzenie nie należy do przesłanek nabycia, skutek taki następuje bez względu na to, czy orzeczenie

w tej materii zostało przez sąd wydane. Stąd istotnie zarzut nadużycia prawa podmiotowego - art. 5 k.c. poprzez uwzględnienie zarzutu zasiedzenia przez Sąd należało uznać za niezrozumiały.

Podobnie za nietrafny należało uznać zarzut wnioskodawcy odnoszący się do braku wykazania konkretnej treści służebności, albowiem tak w odpowiedzi na wniosek jak i w późniejszych pismach procesowych uczestnik wskazał dostatecznie precyzyjnie, jak na potrzeby niniejszego postępowania, treść i zakres zasiedzanej służebności. W szczególności w piśmie z dnia 16 stycznia 2013r. uczestnik postępowania stwierdził, iż podtrzymuje zakres zasiedzanej służebności wskazany w odpowiedzi na wniosek, a polegający na prawie pozostawienia urządzeń w miejscu gdzie znajdują się obecnie, prawie wstępu na nieruchomości w celu dokonania napraw, modernizacji, przeglądów, usuwania awarii i remontów, a także prawie dystrybuowania energii elektrycznej za pomocą przedmiotowego urządzenia. Przy czym co do powierzchni zasiedzanej służebności to jest ona ograniczona rzutem pionowym linii przebiegającej przez tę nieruchomości.

Przy czym Sąd Okręgowy podziela wniosek Sądu meriti, iż w niniejszej sprawie nie było konieczne precyzyjne określenie powierzchni objętej zasiedzaną służebnością, skoro stwierdzenie zasiedzenia służebności w niniejszej sprawie ma charakter wyłącznie przesłankowy i nie znajduje bezpośredniego odzwierciedlenia w postanowieniu kończącym postępowanie jak również nie kreuje podstawy do dokonania wpisu w księdze wieczystej. Ponadto niezależnie od tego jak rozległa jest tzw. strefa ochronna urządzeń przesyłowych uczestnika, to doszło do zasiedzenia służebności w postaci koniecznej do jej wykonywania, a bliższe dookreślenie jej zakresu terytorialnego (w tym szerokości strefy ochronnej) winno nastąpić w innym postępowaniu, tj. w sprawie o stwierdzenie nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie.

Z kolei odnosząc się do zarzutu bezzasadności przeprowadzenia dowodów przez Sąd meriti z kosztownych opinii biegłych to podnieść należy, iż wnosząc wniosek w niniejszej sprawie sami wnioskodawcy składali wnioski dowodowe, w tym także o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych różnej specjalności, tym samym wnioskodawcy musieli liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów z tym związanych. Ponadto wypada zauważyć, iż w momencie gdy Sąd Rejonowy uznał za zasadny podniesiony przez uczestnika zarzut zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, to oddalił złożone wnioski o przeprowadzenie dowodu z dalszych opinii biegłych. Przy czym wypada podkreślić, iż z jednej strony wnioskodawcy zarzucają Sądowi nierozpoznanie istoty sprawy, a z drugiej bezzasadne dopuszczenie dowodów zawnioskowanych przez nich samych we wniosku i w toku postępowania, co pozostaje w sprzeczności ze sobą.

Także za chybiony należało uznać zarzut naruszenia przez Sąd art. 249 k.p.c., w kontekście dokonanej przez Sąd meriti gruntownej i wnikliwej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, treści regulacji art. 129 k.p.c. oraz poświadczenia przez pełnomocnika uczestnika postępowania dokumentów przedstawionych na potrzeby przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, które w związku z tym korzystały z mocy oryginału i nie było podstaw do zakwestionowania ich autentyczności.

Zatem trafnie przyjął Sąd meriti, iż uczestnik postępowania jest następcą prawnym podmiotu, na rzecz którego doszło do zasiedzenia służebności przesyłu, o której mowa we wniosku, a w związku z tym roszczenie o ustanowienie służebności przesyłu nie podlegało uwzględnieniu. Z tych przyczyn wniosek w niniejszej sprawie słusznie Sąd meriti oddalił.

W takiej sytuacji, nie można zasadnie zarzucić Sądowi meriti, iż nie rozpoznał istoty sprawy, skoro słuszny zarzut zasiedzenia służebności zniweczył zasadność dalszego procedowania nad wnioskiem wnioskodawców.

Reasumując, z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację wnioskodawców jako bezzasadną na mocy art.385k.p.c. w zw.zart.13§2 k.p.c. O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art.520§2 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c., art.108 §1 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. oraz § 2.1 i 2, §7.3 i §12.1.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr.163, poz. 1349 z póź. zm.).

SR(del)Maryla Majewska – Lewandowska SSO Magdalena Hupa - Dębska SSO Barbara Braziewicz